

TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET

Kliimaministeerium
Suur-Ameerika tn 1
10122 Tallinn
Harju maakond

21.01.2025 nr 6-5/25-00988-001

**Selgitustaotlus seoses AS Eesti Raudtee ja
raudteerajatiste omandiõigusega**

Aktsiaselts Eesti Raudtee (edaspidi EVR) on majandus- ja taristuministri 03.12.2020 määruse nr 83 „Ohutusjuhtimise süsteem, ohutusnäitajad, raudteeinfrastruktuuri, -liikluse korralduse ja ohutuse nõuetele vastavuse kontrollimine, nende aruandlus, vormid ning tähtajad ja raudteeohutust mõjutavatest juhtumitest teavitamine“ lisa 6 kohases viimases aruandes märkinud 19 raudteeülekäigukohta EVR-ile mittekuuluvaks.

Lisaks on EVR raudteerajatiste ehitusõiguse menetlustes viidanud kinnistu ja hoonestusõiguse isiklike kasutusõigustega koormamise lepingutele (edaspidi IKÕ) rajatiste suhtes kohalike omavalitsuste/Transpordiameti kasuks. Viidatud IKÕ lepingu sisu järgi on rajatiste omanikuks või valdajaks kohalik omavalitsus/Transpordiamet.

Selgitame, et seoses IKÕ seadmisega, kus EVR annab kohalikule omavalitsusele/Transpordiametile üle raudteeületuskohad, ei ole raudtee terviklikkus enam tagatud. See on pannud Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti (edaspidi TTJA) kui raudteeohutuse järelevalve teostajana keerulisse situatsiooni, sest tõstatunud on küsimus kelle üle peaks TTJA järelevalvet teostama.

TTJA on senini lähtunud raudteeseaduse (RdtS) § 3 lõike 1 punktidest 1-11, millest tulenevalt koosneb raudteeinfrastruktuur erinevatest osadest s.h raudteeületuskohtadest. Lisaks on EVR RdtS § 2 punktist 14 tulenevalt raudteeinfrastruktuuri teostaja, kelle ülesanneteks on avalikul raudteevõrgustikul raudteeinfrastruktuuri majandamine, käitamine, hooldamine ja uuendamine. Kuna EVR on avaliku raudtee majandaja ja selles osas on väljastatud vastav ohutusluba, siis on tal ka kohustus tagada ohutus oma raudteeinfrastruktuuril s.h ületuskohtadel järgides kehtestatud nõudeid.

IKÕ lepingu sisuks on kohaliku omavalitsuse kohustus hoida rajatised seisukorras, mis ei ohustaks raudteeliiklust või raudteeinfrastruktuuri. Antud pädevus on EVR-il olemas aga kohalikul omavalitsusel see puudub. RdtS § 36 lõige 4 ütleb, et raudteerajatise omanik või valdaja, kes ei ole raudteeinfrastruktuuri teostaja, peab määrama pädeva isiku, kellel on raudteainseneri, raudtee teemehaaniku või raudtee turvanguseadmete mehaaniku kutse ja kes vastutab raudteeohutuse eest.

Näitena selgitame veel, et EVR on hakanud suunama Komisjoni rakendusmääruses nr 402/2013 toodud riskianalüüsi koostamise ja raudteeületuskohtade kategooriate määramise kohalikele omavalitsustele, kellel puudub selleks vastav pädevus või ostma antud teenuse

EVR-ilt sisse, mis ei ole kuidagi eetiline.

Ülaltoodust lähtuvalt soovib TTJA vastuseid eelkõige järgmistele küsimustele:

1. **Kas isikliku kasutusõiguse seadmine kohaliku omavalitsuse/Transpordiameti kasuks on kooskõlas raudteeseadusega, kui EVR omab ohutusluba avaliku raudtee terviklikuks majandamiseks (RdtS § 22 lg 5, § 3)?**
2. **Kes vastutab raudteeohutuse eest raudteeinfrastruktuuri rajatise üleandmise korral?**
3. **Kas ja kuidas saab raudteeinfrastruktuuri majandamise (s.h remont, hooldamine ja haldamine) eest vastutada kohalik omavalitsus/Transpordiamet, kellel puudub vastav pädevus?**
4. **Olukorras, kus TTJA peab läbi viima raudteerajatiste järelevalvet, tekib küsimus isiku osas, kellele kohaldada rajatiste riiklikku järelevalvet võttes arvesse tervikliku raudteed.**
5. **Kas TTJA saab teise riigiameti/omavalitsusüksuse suhtes algatada järelevalvemenetlust ja vajadusel rakendada asendustäitmist ja sunniraha?**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marten Leiten

ehitus- ja raudteeosakonna juhataja

Koopia: Rahandusministeerium

Mariliis Pilve

mariliis.pilve@ttja.ee